

طین شاد

بررسی جایگاه ملنر در دهه هشتاد

گزیده گفت و گوهای خبرگزاری دانشجویان ایران «ایسنا»

[illegible]

والی زاده، ساسان، ۱۳۵۳ - ناظر
عنوان و پدید آور: طنز هشتاد؛ بررسی جایگاه طنز در دهه هشتاد
گزیده گفت و گوهای خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)
زیر نظر: ساسان والی زاده، باهمکاری بهناز معزی و ... [و دیگران]
باهمکاری معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
مشخصات نشر: تهران، انتشارات برداشت، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری: ۱۲۰ ص
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۳۸-۱-۴: ۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: باهمکاری بهناز معزی، ساره دستاران، فضا پناهلو، علیرضا بهرامی، آزاده شمس
موضوع: طنز فارسی - قرن ۱۴ - تاریخ و نقد
موضوع: طنز نویسی
شناسه افزوده: خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)
حاصله افزوده: ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت مطبوعاتی و اطلاع رسانی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ط ۲ و ۳۹۵۵/۱ PIR
رده بندی دیوید: ۹۰۹/۶۰۰۰۷۶۸
شماره کتابشناختی ملی: ۲۹۶۴۸۷۷

انتشارات برداشت

نشانی: تهران - خیابان ستارخان بعد از تقاطع شادمان - ستارخان
تلفن همراه: ۰۹۱۲۳۹۹۷۳۲۱ - تلفکس: ۰۲۱-۶۵۱۰۱۰۲

نام کتاب: طنز هشتاد

بررسی جایگاه طنز در دهه هشتاد

زیر نظر: ساسان والی زاده

باهمکاری: بهناز معزی، ساره دستاران، فضا پناهلو، علیرضا بهرامی، آزاده شمس

صفحه آرای و جلد: علی سلیمانی

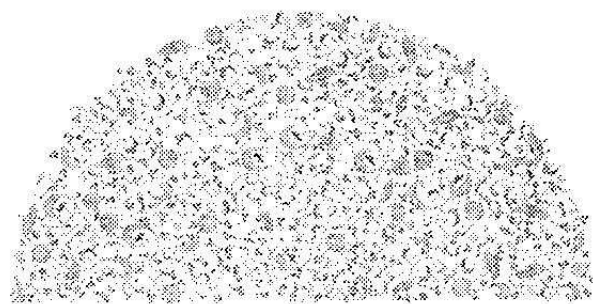
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

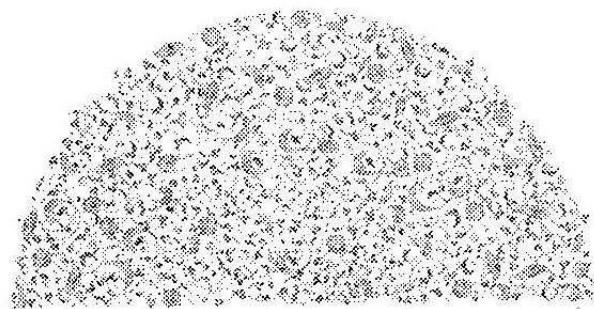
قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

چاپ: پردیس دانش

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۲۳۸-۱-۴

- ۷ • • • • • مقدمه
- ۹ • • • • • ربی استاد احمد
- ۱۲ • • • • • اکبر کسیر
- ۱۶ • • • • • دانه آردیل
- ۱۸ • • • • • اسماعیل امینی
- ۲۱ • • • • • علی باباچاهی
- ۲۳ • • • • • امیر حسین بزر سردگان
- ۲۴ • • • • • آذر دخت بهرامی
- ۲۶ • • • • • سعید بیابانکی
- ۲۸ • • • • • فاضل ترکمن
- ۳۲ • • • • • خلیل جوادی
- ۳۴ • • • • • فرهاد حسن زاده
- ۳۵ • • • • • پرویز حسینی
- ۳۶ • • • • • نادر ختایی
- ۴۱ • • • • • نیما دهقانی
- ۴۴ • • • • • مهدی ربی
- ۴۶ • • • • • رضا رفیع
- ۴۷ • • • • • رحیم رسولی
- ۵۰ • • • • • ابراهیم رها

- ۵۵ ••••• نوید ریحانی
- ۵۶ ••••• امیر مهدی ژوله
- ۶۰ ••••• صا سانی
- ۶۴ ••••• عباس سیدی
- ۶۶ ••••• نقی سلیمان
- ۶۹ ••••• جلال سمیعی
- ۷۲ ••••• شهرام شکبیا
- ۸۱ ••••• اکبر صحرائی
- ۸۲ ••••• رؤیا صدر
- ۹۲ ••••• سهیلا صلاحی مقدم
- ۹۵ ••••• هرمز علی پور
- ۹۶ ••••• ناصر فیض
- ۱۰۸ ••••• بهرام گوهری
- جواد مجابی
- ۱۱۱ ••••• عبدالجواد موسوی
- ۱۱۳ ••••• امید مهدی نژاد
- ۱۱۷ ••••• سید علی میرفتاح
- ۱۱۹ ••••• حسین یعقوبی

به راستی طنز در جامعه‌ی ما چه جایگاهی دارد و برای رسانه‌های ما از چه اهمیتی برخوردار است؟ تا وقتی که نگاه به طنز، به عنوان مقوله‌ای غیر جدی باشد، طبیعتاً اهمیت حضور جدی هنر و ادبیات در آن هم درک نخواهد شد.

بسیار از ما قلم، فرهنگ، هنر از پس نگاه طنز خود به زندگی و مسایل مربوط به آن نگریسته و حکیمانه‌ترین حرف‌ها را مطرح کرده‌اند. در دنیای مدرن امروز هم چه دریچه‌ای بهتر از طنز برای بیان جدی‌ترین مسایل و انتقادهای در روزگاری که انسان امروز در تنگنا، زندگی پرمشغله گرفتار آمده و گوشش پر است از اخبار مختلف روزانه، شاید طنز گزینشی باشد برای دیدنی از نوع دیگر و تنفسی در هوایی آزادتر.

جدا از این کارکرد، طنز همواره رسالت منتقد بودن را با خود داشته، از انتقاد از مسؤولان جامعه تا رفتارها و ناهنجاری‌هایی که بعضاً گریبان‌گیر جامعه می‌شود. پس مخاطب طنز، تک‌تک افراد یک جامعه هستند و چه این‌ها بالاتر از این؟ چه اهمیتی بالاتر از این که طنز در بسیاری مواقع زبان گویای بسیاری از مسائل «مگو» می‌شود؟ و چه اهمیتی بالاتر از این که طنز، تحمل شنیدن انتقاد را بالا می‌برد؟ به تعبیر امروزی، طنز بیانی هنرمندانه و بر مبنای زیبایی‌شناختی، از نامتوازن‌ها و نامتناسب‌های جهان پیرامون ماست. در ادبیات فارسی نیز طنز در همه‌ی دوره‌ها به شکل‌های گوناگون حضور داشته، با این مشخصه که هیچ‌گاه از حوزه‌ی حکمت و حتا عرفان دور نبوده و البته در بیان طنزپردازان بزرگی چون عبید نگاهی، نقادانه به موضوع‌های جامعه وجود داشته است.

در دوره‌ی معاصر هم هنر طنز مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر شاهد رشد بوده، بویژه آن‌که در سال‌های پس از پیروزی انقلاب، با دیدی حکیمانه، همانند آن‌چه که بر حوزه‌های سینما و موسیقی واقع شد، نه تنها محدود و مردود نشد؛ بلکه هویتی نو یافت که بیان و جایگاه آن را شأنی رو به رشد بخشید.

این مهم، از نظر شکلی همانند روایی که در اوایل عصر حاضر با بروز چهره‌های موجهی چون نسیم شمال شخصیت یافت، باز هم در بستر رسانه‌ها با ظهور طنزپردازان متعددی چون زنده‌یاد کیومرث صابری به مرحله‌ی رشد رسید. البته در این زمینه رسانه‌های مکتوب و صوتی - تصویری نسبت به خبرگزاری‌ها پرکارتر و به همین نسبت، موفق‌تر بوده‌اند. خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) که همواره واکاوی مسائل فرهنگی جامعه را در اولویت‌های خود داشته، پیرو همین نگاه و درک ضرورت پرداختن به طنز، به این مقوله هم توجه داشته و در دوره‌های مختلف به بررسی وضعیت طنز پرداخته است. با پایان دهه‌ی ۸۰ نیز موقعیتی فراهم شد تا به بررسی وضعیت طنز در این دهه بپردازد و نظر اهل طنز و کارشناسان این حوزه را جویا شود تا با نقد طنز دهه‌ی ۸۰، بتواند چشم‌اندازی را برای ادامه‌ی مسیر طنز پیش روی مخاطبان قرار دهد. در این مقاله، ایسنا این بار علاوه بر پرداختن به طنز و بررسی این مقوله، درصدد برآمد تا خودش هم از وجود ظرفیت‌های بی‌بدیل طنز در روایت وقایع و اخبار بی‌نصیب نماند و به «ایز ترتیب» بخشی را نخستین بار در میان خبرگزاری‌ها به عنوان «سرویس طنز و کاریکاتور» در بیستم خرداد ۹۱ راه‌اندازی کرد تا مستقیماً نیز به انتشار طنز و کاریکاتور بپردازد.

کتابی که پیش رو دارید، حاصل گفت‌وگو با تعدادی از طنزنویسان و منتقدان است که به بررسی و نقد وضعیت طنز در دهه‌ی ۸۰ پرداخته‌اند و شمایی که در بررسی طنز در این دوره‌ی زمانی به دست می‌دهند. البته برخی نیز از این رهگذر، معبری به ضرورت وجود طنز در رسانه‌ها و انتشار طنز در یک رسانه بر خط مانند ایسنا بازگشوده‌اند که خوانش آن می‌تواند تابلویی از ضرورت‌ها، بایدها، داشته‌ها و «چه باید بشودها» را در برابر دید خوانندگان جدی طنز و پدیدآورندگان این نوع ادبی بگشاید.

ساسان والی زاده